

Hľadanie indiánskej Ameriky – čtvrtý ročník slovensko-české amerikanistické konference

Ve dnech 10.–11. 2. 2020 proběhla na Univerzitě sv. Cyrila a Metoda v Trnavě konference zaměřená na původní obyvatel Ameriky. Jednalo se o čtvrté setkání převážně slovenských a českých badatelů, kteří se zabývají indiány Severní, Střední a Jižní Ameriky z různých perspektiv. Konferenci letos opět zorganizoval Radoslav Hlúšek spolu s Adamem Uhnákem z Katedry etnologie a mimoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty UCM ve spolupráci s Centrem mezoamerických štúdií Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě. Setkání se zúčastnili zástupci především z řad etnologů, religionistů, archeologů, historiků, literárních vědců a antropologů.

4. ročník byl rozdělen do tří bloků, které se snažily kopírovat regionální zaměření. První sekce se týkala Severní Ameriky. V ní vystoupil Miroslav Černý z Ostravské univerzity s příspěvkem o vitalitě a ohrožení jazyka západních Šošonů, následován byl autorkou tohoto textu s prezentací o severoamerických indiánech a jejich účasti na olympijských hrách. Martin Heřmanský z Univerzity Karlovy pokračoval s tematikou indiánské hip hopu jako prostředku indigenního aktivismu. Blok uzavřel Jakub Špoták z Univerzity Komenského v Bratislavě, který představil význam a funkce nebeského pásu v mayské ikonografii.

Druhý panel byl zcela zaměřen na Maye a v převážné míře na Guatemala. Všichni řečníci prezentující příspěvky v rámci tohoto panelu byli z Univerzity Komenského v Bratislavě. Jakub Adámek pohovořil o proměnách zemědělství v Uaxactúně s akcentem na kukuřici. Nikol Quardová pokračovala v tematické obživě s příspěvkem Kakao – posvátná plodina Mayů. Poté archeoložka Maria Felicia Rega přiblížila v angličtině politické a sociální aspekty míčových her v Mezoamerice na příkladu forem hřišť a jejich proměn v čase. Panel uzavřel Milan Kováč s příspěvkem Mytologický vzor nebeské jeskyně při zakládání mayských politických center v Uaxactúnu.

Poslední blok konference se týkal Latinské Ameriky. Monika Brenišinová z Univerzity Karlovy nabídla příspěvek o perspektivě času a náboženských oslav ve spojení s mexickými kláštery 16. století. Následovaly prezentace zaměřené na Kolumbii v literárním kontextu. Lillyam Rosalba González Espinosa z Ostravské univerzity přednášela o legendě o El Doradu v kolumbijské dětské literatuře a Roman Zaťko z Univerzity Karlovy nabídl rozbor symboliky orla a jaguára v románě Město netvorů od Isabel Allendeové.

V souladu se záměrem pořadatelů se stejně jako v předchozích letech jednalo o příjemné setkání, jehož

cílem je vedle prezentace současných výzkumů slovenských, českých a zahraničních badatelů i přátelské posezení. Pro mnohé z přítomných to byla poslední konference roku 2020, které se mohli zúčastnit osobně, nikoliv virtuálně. Některé z příspěvků vyjdou v časopise *Ethnologia Actualis*, který vydává Katedra

etnologie a mimoeurópskych štúdií FF UCM v Trnavě. Pátý ročník konference byl plánován na první čtvrtinu roku 2021 na Univerzitě Pardubice, nicméně z důvodu koronavirové pandemie a upřednostnění klasického setkání se organizátoři rozhodli posunout konání až na rok 2022.

Livia Šavelková

(Katedra sociální a kulturní antropologie, FF, Univerzita Pardubice)

41. ročník American Indian Workshopu (AIW) – Voda a její podoby v perspektivě původních obyvatel (Indigenous Shapes of Water & Current Research)

Ve dnech 24.–28. 11. 2020 proběhl 41. ročník největší evropské multidisciplinární konference týkající se severoamerických indiánů. Bylo to vůbec poprvé, kdy se toto setkání konalo virtuálně. Záštitu nad konáním konference převzali po několika ročnících etnologové, a to z Institut für Ethnologie z Ludwig-Maximilians-Universität v Mnichově. Tématem konference byla voda a její podoby ve vztahu k původním obyvatelům a také současný výzkum, který se k hlavnímu tématu nutně vázat nemusel. Ve dvou souběžných panelech vystoupilo přibližně 40 přednášejících z řad akademiků a studentů mnoha oborů. V tomto ročníku byla výraznější účast etnologů.

Hlavním řečníkem byla Kríjka Jackie Hookimaw-Wittová se svým

příspěvkem *Waban Meegwon Esqueew Nina – Jsem Žena bílého pera: Myšlenky kríjské ženy o ochraně řeky svého lidu – Attawapiskat*. V něm se zaměřila na změny klimatu, těžbu nerostů a kovů na území Kríů v severním Ontariu a na dopady těchto změn na zdroje pitné vody, tradiční stravu založenou na úlovcích karibu, ryb, hus a sběru různých plodin. Upozornila na problematičnost zapojení své komunity do vyjednávání s mnoha úřady sídlícími v Ottawě, a to z důvodu nedostatečných zdrojů pro cestování a taktéž nízkého počtu členů komunity, kteří nemají kapacitu pokrývat veškerou správní agendu. Poukázala tak na problém mnoha rezervací původních lovecko-sběračských komunit, které nejsou schopny čelit všem zásahům do lokálních ekosystémů. Zdůraznila také roli starších a jejich zkušeností